

عنوان درس : اصول مدیریت

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی

تعداد واحد: (2 واحد)

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه ها ۱۰ الی ۱۲

زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی) مدرس: دکتر کرمی متین نیمسال اول ۴۰۱-۴۰۰

هدف کلی درس :

دانشجویان پس از گذراندن این درس آگاهی و مهارت های زیر را کسب خواهند نمود:

- آشنایی با مفاهیم مدیریت ،تاریخچه و سیر تحول مدیریت
- آشنائی با تئوری های کلاسیک ،نئوکلاسیک مدیریت
- آشنائی با عناصر مدیریت (برنامه ریزی ،سازماندهی، رهبری و.....) و مدیریت رفتار سازمانی
- آشنایی با اهداف، ساختار، وظایف و کارکرد سازمانها و تشکیلات بهداشتی درمانی کشور در سطوح

مختلف

- آشنائی با پارادایم های نوین مدیریت ،مدیریت کیفیت و ابزارهای مدیریت کیفیت و کاربرد آن در سیستم ارائه

خدمات

اهداف کلی جلسات:

- آشنایی با تاریخچه مدیریت
- آشنایی با تعاریف و مفاهیم مدیریت
- آشنایی با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت های رویکرد کلاسیک Classic Approach
- آشنایی با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت های Neo-classic Approach
- آشنایی با با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت های رویکرد سیستمی System Approach
- آشنایی با با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت های رویکرد اقتضائی Contingency Approach
- آشنایی با وظیفه برنامه ریزی مدیران و انواع برنامه ها
- آشنایی با تصمیم گیری در مدیریت
- آشنایی با وظیفه سازماندهی مدیران و انواع سازماندهی
- آشنایی با وظیفه رهبری مدیران و انواع رهبری ها
- آشنائی با مفهوم انگیزش ونظریه های مرتبط با آن
- آشنایی با وظیفه کنترل مدیران و انواع کنترل
- آشنائی با تعاریف ومفاهیم مدیریت کیفیت واستانداردها
- آشنائی با نظریات مدیریت کیفیت
- آشنائی با ابزار های مدیریت کیفیت
- مراقبت های اولیه بهداشتی و شبکه های ارائه خدمات
- وظایف بهداشت حرفه ای در سیستم مراقبت های بهداشتی

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی با تاریخچه مدیریت و نظریه پردازان مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با نظریه پردازان مدیریت
 - آشنایی با مدیریت در تمدن های باستانی، قرون وسطی و عصر انقلاب صن
- در پایان دانشجو قادر باشد :

- فلسفه وجودی سازمان ها را بیان کند.
- مدیریت در تمدن های باستانی، قرون وسطی و عصر انقلاب صنعتی را تشریح نماید.

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم سازمان و مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با مفاهیم سازمان و مدیریت.
- آشنایی با ویژگی های مشترک همه سازمان ها.
- آشنایی با وجه تمایز مدیران و کارکنان عملیاتی
- آشنایی با مفهوم فرایند

در پایان دانشجو قادر باشد :

- مفاهیم سازمان و مدیریت را تعریف نماید.
- ویژگی های مشترک همه سازمان ها را شرح دهد.
- وجه تمایز مدیران و کارکنان عملیاتی را بداند.
- مفهوم فرایند را درک کند.

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با مکاتب کلاسیک سازمان و مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با مکتب مدیریت علمی و هدفهای آن.
- آشنایی با مکتب مدیریت علمی
- آشنایی با اصول عام و کلی مدیریت.
- آشنایی با توانایی های لازم برای مدیریت

در پایان دانشجو قادر باشد :

- مکتب مدیریت علمی و هدفهای آن را بیان نماید.
- مکتب مدیریت علمی را شرح دهد.
- اصول عام و کلی مدیریت را بشناسد.
- توانایی های لازم برای مدیریت را بشناسد.

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با مکاتب کلاسیک و نئو کلاسیک سازمان و مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با عناصر مدیریت.
- آشنایی با بوروکراسی
- آشنایی با انتقادهای وارد بر نظریه بوروکراسی وبر.
- آشنایی با مکتب روابط انسانی.

در پایان دانشجو قادر باشد :

- عناصر مدیریت را نام ببرد.
- بوروکراسی را تعریف نماید.
- انتقادهای وارد بر نظریه بوروکراسی وبر را بیان نماید.
- مکتب روابط انسانی را شرح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با مکاتب دیگر سازمان و مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با نظریه ماری پارکر فالت.
- آشنایی با نظریه چستربرنارد
- آشنایی با نظریه هربرت سایمون
- آشنایی با سلسله مراتب سطوح پیچیدگی سازمان

در پایان دانشجو قادر باشد :

- نظریه ماری پارکر فالت را بیان نماید.
- نظریه چستربرنارد را شرح دهد.
- نظریه هربرت سایمون را تشریح نماید.
- سلسله مراتب سطوح پیچیدگی سازمان را تشریح نماید.

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با نظریه سیستم ها و مکاتب جدید سازمان و مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با معنی و مفهوم سیستم
- آشنایی با نظریه عمومی سیستم ها
- آشنایی با طبقه بندی سیستم ها
- آشنایی با تئوری اقتضاء.
- آشنایی با مدیریت ژاپنی و تئوری Z

در پایان دانشجو قادر باشد :

- نظریه عمومی سیستم ها را توضیح دهد.
 - طبقه بندی سیستم ها را بیان نماید و برای هر مورد مثال بزند.
 - تئوری اقتضاء را تشریح نماید.
 - مدیریت ژاپنی و تئوری Z را توضیح دهد و آنها را با هم مقایسه کند.
- جلسه هفتم

- **هدف کلی:** آشنائی با نظریات مدیریت کیفیت
- **اهداف ویژه:**
- آشنایی با مفهوم مدیریت کیفیت و استاندارد
- آشنایی با TQM
- آشنایی با ابزار ها و مدل های مدیریت کیفیت
- آشنایی با نظام 5S
-
- **در پایان دانشجو قادر باشد :**
- مفهوم مدیریت کیفیت و استاندارد را شرح دهد.
- TQM را شرح دهد
- مدل ها و ابزار های مدیریت کیفیت را نام ببرد.
- نظام 5S را توضیح دهد.

جلسه هشتم

- **هدف کلی :** آشنایی با نظام 5S و مدل های تعالی سازمانی
- **اهداف ویژه:**
- آشنایی با نظام آراستگی سازمانی 5S
- آشنایی با مدل های تعالی سازمانی

در پایان دانشجو قادر باشد :

- نظام آراستگی سازمانی را شرح دهد.
- مدل های تعالی سازمانی را نام ببرد .
- دلایل بکار گیری مدل های تعالی سازمانی را بیان کند.

جلسه نهم آزمون میان ترم

جلسه دهم

- **هدف کلی:** آشنایی با وظیفه برنامه ریزی در مدیریت
- **اهداف ویژه :**

- آشنایی با تعاریف برنامه ریزی.
- آشنایی با ماهیت برنامه ریزی.

- آشنایی با آشنایی با انواع برنامه ریزی.
- آشنایی با برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی.
- آشنایی با معیارهای تعیین هدف.

در پایان دانشجو قادر باشد :

- تعاریف برنامه ریزی را بداند
- ماهیت برنامه ریزی شرح دهد
- انواع برنامه ریزی را نام ببرد و در مورد آن توضیح دهد
- تفاوت‌های برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی را شرح دهد
- معیارهای تعیین هدف را نام ببرد

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه سازماندهی در مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با مبناهای طبقه بندی وظایف سازمانی
- آشنایی با انواع سازماندهی.
- آشنایی با سازمان ماتریسی
- آشنایی با نحوه انتخاب الگو برای سازماندهی.
- آشنایی با گروه های رسمی و اهمیت و کارکرد آنها

در پایان دانشجو قادر باشد :

- مبناهای طبقه بندی وظایف سازمانی را بداند.
- انواع سازماندهی را شرح دهد.
- سازمان ماتریسی را توضیح دهد.
- نحوه انتخاب الگو برای سازماندهی را بیان نماید.
- گروه های رسمی را شرح دهد و اهمیت و کارکرد آنها را بداند.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه هدایت (رهبری) در مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با رهبری و ماهیت رهبری

- آشنایی با صفات و ویژگی های رهبر
- آشنایی با انواع رهبری و مهارت های رهبر.

در پایان دانشجو قادر باشد:

- رهبری و ماهیت رهبری را تشریح نماید.
- صفات و ویژگی های رهبر را ذکر نماید.
- انواع رهبری و مهارت های رهبر را نام ببرد.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه هدایت (رهبری) در مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با شیوه های رهبری و نقاط ضعف و قوت آنها
- آشنایی با تئوری های رهبری
- آشنایی با سبک های مدیریت لایکرت

در پایان دانشجو قادر باشد:

- شیوه های رهبری را بشناسد و نقاط ضعف و قوت آنها را شرح دهد.
- تئوری های رهبری را شرح دهد.
- سبک های مدیریت لایکرت را نام ببرد و هر کدام را توضیح دهد.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه هدایت (انگیزش) در مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با انگیزش و انگیزاننده ها
- آشنایی با انگیزش در مکاتب مختلف مدیریت
- آشنایی با انواع تئوری های انگیزشی
- آشنایی با کاربرد تئوری های انگیزشی در سازمان ها

در پایان دانشجو قادر باشد:

- انگیزش و انگیزاننده ها را شرح دهد.
- انگیزش در مکاتب مختلف مدیریت را توضیح دهد.
- انواع تئوری های انگیزشی را ذکر و هر کدام را تشریح نماید.
- کاربرد تئوری های انگیزشی در سازمان ها را بداند.

جلسه پانزدهم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه کنترل در مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با فرآیند کنترل
- آشنایی با انواع کنترل
- آشنایی با ویژگی ها لازم برای کنترل موثر

در پایان دانشجو قادر باشد :

- فرآیند کنترل را بشناسند.
- انواع کنترل را ذکر نماید و آنها را توضیح دهد.
- ویژگی ها لازم برای کنترل موثر را بیان نماید.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: آشنایی با تصمیم گیری در مدیریت

اهداف ویژه :

- آشنایی با فنون تصمیم گیری
- آشنایی با شرایط اطمینان، خطرپذیری و بی اطمینانی
- آشنایی با فنون برآورد میزان خطرپذیری در شرایط نامطمئن

در پایان دانشجو قادر باشد :

- فنون تصمیم گیری را بدانند.
- شرایط اطمینان، خطرپذیری و بی اطمینانی را از هم تمیز دهد.
- فنون برآورد میزان خطرپذیری در شرایط نامطمئن را نام ببرد و شرح دهد.

جلسه هفدهم

- **هدف کلی:** مراقبت های اولیه بهداشتی و شبکه های ارائه خدمات در سیستم مراقبت های بهداشتی

اهداف ویژه :

- آشنایی با مراقبت های اولیه ی بهداشتی
- آشنایی با شبکه های ارائه خدمات بهداشتی و درمانی

- آشنایی با وظایف مراکز
- در پایان دانشجو قادر باشد :
- مراقبت های اولیه ی بهداشتی را شرح دهد
- اجزا شبکه های ارائه خدمات بهداشتی و درمانی را نام ببرد
- وظایف واحدهای ارائه خدمات را شرح دهد.

منابع :

- کتاب سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل تالیف ایران نژاد پاریزی و ساسان گهر
- کتاب مدیریت رفتار سازمانی دکتر علی علاقه بند
- کتاب مدیریت منابع انسانی تالیف اسفندیار سعادت

روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ

رسانه های کمک آموزشی: «نوایت برد، ویدیو پروژکتور، کامپیوتر»

جدول زمانبندی درس مدیریت

روز و ساعت جلسه :یکشنبه ها ۱۰الی ۱۲

شماره جلسه	عنوان جلسه	روش تدریس	مدرس
۱	آشنایی باتاریخچه، تعاریف و مفاهیم مدیریت	سخنرانی پرسش و پاسخ	دکتر متین
۲	آشنایی با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت های رویکرد کلاسیک Classic Approach	سخنرانی پرسش و پاسخ	دکتر متین
۳	آشنایی با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت های Neo-classic Approach	سخنرانی پرسش و پاسخ	دکتر متین
۴	آشنایی با با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت	سخنرانی پرسش و	دکتر متین

	پاسخ	های رویکرد سیستمی System Approach	
۵	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنایی با با نظریه پردازان، اصول، نارساییها و محدودیت های رویکرد اقتضائی Contingency Approach	دکتر متین
۶	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنایی با با نظریه پردازان، اصول، ومبانی TQM Approach (مدیریت کیفیت فراگیر)	دکتر متین
۷	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنائی با تعاریف ومفاهیم مدیریت کیفیت واستانداردها ومدل ها وابزارهای مدیریت کیفیت	دکتر متین
۸		امتحان میان ترم	دکتر متین
۹	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنایی با وظیفه برنامه ریزی مدیران و انواع برنامه ها	دکتر متین
۱۰	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنایی با وظیفه سازماندهی مدیران و انواع سازماندهی	دکتر متین
۱۱	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنایی با وظیفه رهبری مدیران و انواع رهبری ها	دکتر متین
۱۲	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنایی با وظیفه هدایت وتئوریهای رهبری در مدیریت	دکتر متین
۱۳	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنایی با وظیفه کنترل مدیران و انواع کنترل	دکتر متین
۱۴	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنائی با مفهوم انگیزش وتئوریهای مرتبط	دکتر متین
۱۵	سخرانی پرسش و پاسخ	آشنائی بافرایند تصمیم گیری در سازمان ومدریت	دکتر متین
۱۶	سخرانی پرسش و پاسخ	مراقبت های اولیه بهداشتی و شبکه های ارائه خدمات	دکتر متین
۱۷	سخرانی پرسش و پاسخ	وظایف واحدهای ارائه خدمات در سیستم مراقبت های بهداشتی	دکتر متین
۱۸		آزمون پایان ترم	